

**Ontwerpjaarprogramma en programma
begroting 2018 GGD Haaglanden**

**Voor de Gemeenschappelijke Regeling
Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig thuis
Haaglanden**

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur

d.d. 15-12-2017

INHOUDSOPGAVE**PAGINA**

1. Inleiding	4
1.1 Kaders	4
2. Inhoudelijke takenbegroting	7
2.1 Taken m.b.t. Bestuur en Coördinatie	8
2.2 Taken m.b.t. Crisisbeheersing en crisismanagement	10
2.3 Taken m.b.t. Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	11
2.4 Taken m.b.t. Gezondheidsbevordering	13
2.5 Taken m.b.t. Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	14
2.6 Taken m.b.t. Infectieziektebestrijding	16
2.7 Taken m.b.t. Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	18
2.8 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang	20
2.9 Taken m.b.t. Overhead	21
3. Programma GGD Haaglanden 2018	22
3.1 Opbouw financieel kader begroting	22
3.2 Uitwerking begroting Programma GGD Haaglanden 2018	24
3.3 Financiering begroting Programma GGD Haaglanden 2018	27
3.4 Paragrafen	30
Bijlagen	
Bijlage A Opsplitsing Externe bijdrage	31

1 Inleiding

Voor u ligt het gewijzigde jaarprogramma en de gewijzigde begroting 2018 van GGD Haaglanden.

Op 7 juli 2017 heeft het Algemeen Bestuur GGD Haaglanden de kaders voor de nieuwe Gemeenschappelijke regeling (GR) GGD en Veilig Thuis (VT) Haaglanden vastgesteld. Daarmee is tevens een nieuw onderscheid gemaakt tussen regionale en lokale taken. In voorliggende begroting zijn de wijzigingen zowel inhoudelijk als financieel doorgevoerd. Ook zijn de bijdrage van de gemeente Den Haag en de externe bijdragen in deze begroting opgenomen.

1.1 Kaders

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Dit is voor de gemeenten in de regio Haaglanden de wettelijke grondslag voor de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Haaglanden.

De missie van GGD Haaglanden is:

Wij bewaken, bevorderen en beschermen de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.

De uitvoering door GGD Haaglanden bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden; op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.
- Bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.
- Beschermen tegen natuurlijke en / of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen

Visie

Deze missie is in 2016 nader uitgewerkt in de volgende visie:

Alle inwoners in de regio Haaglanden moeten een gelijke kans hebben op een goede gezondheid. GGD Haaglanden levert een wezenlijke bijdrage aan het verkleinen van de sociaal economische gezondheidsverschillen en het langer gezond leven. Hieruit volgt de ambitie dat de regio Haaglanden in 2030 tot de drie regio's in Nederland behoort met de hoogste gezondheidsverwachting¹.

¹ De gezondheidsverwachting van Nederland kan worden uitgedrukt in termen van gezonde levensverwachting met/zonder beperkingen, met/zonder chronische ziekten en in goede/slechte ervaren gezondheid.

GGD Haaglanden werkt vanuit het positieve concept van gezondheid:

'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven' (Huber).

Uitgangspunten bij een dergelijke benadering van gezondheid zijn dan ook dat burgers:

- zo lang mogelijk zelfredzaam blijven;
- de regie over hun eigen leven houden;
- verantwoordelijkheid dragen voor hun gezondheid en hun welbevinden.

Deze individuele benadering neemt niet weg dat er ook een collectieve verantwoordelijkheid van de overheid is voor factoren waarop individuele burgers weinig of geen invloed hebben. Zo is bijvoorbeeld de leefomgeving als determinant voor gezondheid een factor die bij uitstek beïnvloedbaar is door de overheid en waar de overheid ook in bepaalde gevallen (denk aan luchtkwaliteit) de verantwoordelijkheid niet primair bij de burger zelf kan neerleggen.

De ambitie is dat GGD Haaglanden opereert, wordt gezien en erkend als een innovatieve en excellente zorg- en dienstverlener met een uitstekende reputatie, hoge kwaliteit van uitvoering, een krachtig netwerk en betrokken en deskundige medewerkers. GGD Haaglanden is een expert op het gebied van de publieke gezondheid en gebruikt zijn expertise om gemeenten en partners te adviseren bij de ontwikkeling, monitoring en evaluatie van nieuw en bestaand beleid. GGD Haaglanden is een toonaangevende GGD in de publieke gezondheid en maakt daarbij optimaal gebruik van de mogelijkheden die informatie- en communicatietechnologie biedt.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen (9) gemeenten², variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied waarin de Randstad soms ver weg lijkt. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen. En met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. Het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden geeft via een bestuursagenda en jaarlijkse werkplannen richting aan de uitvoering van GGD Haaglanden.

In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, de jeugdhulpverlening en op het domein van werk en inkomen. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling dient GGD Haaglanden te staan voor betrouwbare publieke gezondheid.

Binnen de beleidsvelden in het fysieke domein, zoals ruimtelijke ordening en milieu, wordt in toenemende mate de waarde van een gezonde leefomgeving erkend. Dit gaat

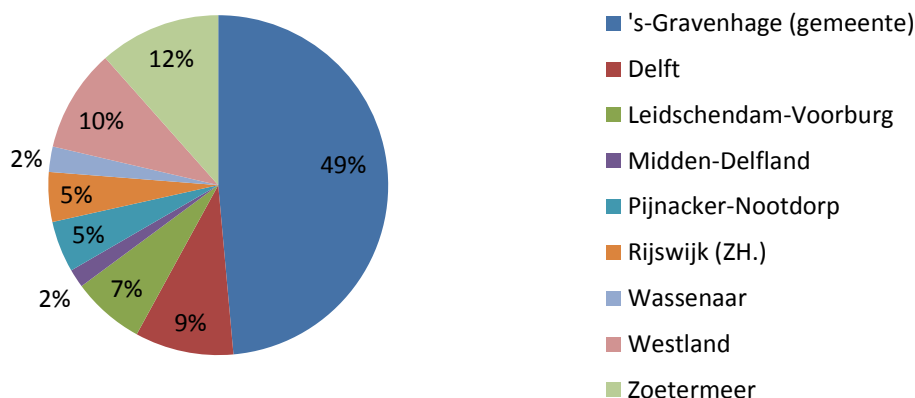
² De regio Haaglanden bestaat uit de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

verder dan het huidige milieubeleid. De Omgevingswet benadrukt het belang van gezondheid in de fysieke leefomgeving en dit heeft ook gevolgen voor de positie van GGD Haaglanden in dit beleidsveld.

De uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag en opereert als sector binnen de dienst OCW. Daarmee is de gemeente Den Haag eigenaar van de uitvoeringsorganisatie en verantwoordelijk voor de continuïteit van de uitvoeringsorganisatie.

Inwoners gemeenten Haaglanden

GGD Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. Den Haag is de grootste gemeente binnen Haaglanden, met bijna de helft van het aantal inwoners. Midden-Delfland is de kleinste gemeente, met 2% van het totaal aantal inwoners. De negen gemeenten hebben in totaal 1.080.034 inwoners.

Figuur 1: Gemeenten in Haaglanden met percentage inwoners (CBS:01-01-2017).

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Dit vormt het overall programma van de in deze begroting gepresenteerde 9 paragrafen mb.t. taken. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeenten op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van GGD Haaglanden ook andere wetten aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV³ (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) en de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG).

³ Algemene Plaatselijke Verordening (per gemeente verschillend)

2 Inhoudelijke takenbegroting

Het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden stelt voor de negen gemeenten in de regio het regionale basis- en pluspakket vast.

In deze begroting worden de taken beschreven in samenhangende paragrafen die gelden voor alle negen gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. Deze opzet biedt de mogelijkheid gezondheidsonderwerpen in de regio op een integrale manier op te pakken. De paragrafen zoals beschreven en vastgesteld, moeten worden gelezen als een cluster van activiteiten en niet als programma's zoals bedoeld in de het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) regelgeving.

Deze begroting beschrijft enkel het regionale basis- en plustakenpakket en bevat geen informatie over lokale taken. Naast het regionale pakket kunnen alle gemeenten in de regio ook taken doen uitvoeren die vanuit lokaal beleid per individuele gemeente worden vormgegeven. Deze zogenaamde lokale taken vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling en vallen buiten de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD. De uitvoering van deze taken wordt geregeld in bilaterale overeenkomsten tussen de gemeente Den Haag en iedere gemeente afzonderlijk.

In het vervolg van dit hoofdstuk is het regionale Programma Publieke Gezondheid uitgewerkt in een achttal inhoudelijke paragrafen m.b.t. taken. Een negende paragraaf is nieuw, ingegeven door het BBV, waar de kosten van overhead zijn opgenomen.

Elk paragraaf m.b.t. taken bevat de onderdelen 'wat willen we bereiken' en 'wat gaan we daarvoor doen', 'welke activiteiten ondernemen we' en 'wat is de beoogde inzet'.

2.1 Taken m.b.t. Bestuur en Coördinatie

Wat willen we bereiken?

Met een flexibele en wendbare organisatie inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke vragen uit de samenleving onder andere op basis van Wpg artikel 2, lid 2 onder c en Wpg artikel 16; dit op een resultaatgerichte en kostenbewuste wijze.

Als samenwerkingspartner bevorderen wij de gezondheid, preventie en eigen kracht in het sociaal domein in stad en regio waarbij grote waarde wordt gehecht aan een excellente zorg- en dienstverlener en aan een hoge kwaliteit van uitvoering van wettelijke taken.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Vanuit een brede kennisbasis en het concept positieve gezondheid adviseren wij de gemeenten over hun beleid op het gebied van Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsterreinen al dan niet in overleg.
2. Wij signaleren en monitoren gezondheidsrisico's in de sociale- en fysieke omgeving en wij adviseren over de gezondheidseffecten van bestuurlijke beslissingen op andere beleidsterreinen.
3. Wij formuleren maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen van de jeugd.
4. Wij bieden een platform voor kennisuitwisseling over Publieke Gezondheid en maatschappelijke gezondheidszorg.
5. Wij treden op als intermediair tussen afnemers en aanbieders van zorg waar dit vanuit openbaar belang noodzakelijk is.
6. Wij vertalen ons lange termijn perspectief naar concrete plannen.
7. Wij verwerken de uitkomsten van het project Herijking GR GGD en VT Haaglanden.
8. Wij spelen, met behulp van externe financiering, in op nieuwe ontwikkelingen en vragen vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld de gezondheid van statushouders.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Het bestuur en de gemeenten van GGD Haaglanden adviseren over Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsvelden.
2. De gemeenten ondersteunen en adviseren bij het opstellen, monitoren en evalueren van de nota's Volksgezondheid/sociaal beleidskaders en het lokaal gezondheidsbeleid.
3. Op basis van signalen uit de regio Haaglanden een bijdrage leveren aan beleidsbeïnvloeding op regionaal en landelijk niveau m.b.t. de besluitvorming rond Publieke Gezondheid. Mede in dit kader deelnemen aan landelijke- en stedelijke netwerken.
4. Coördineren van activiteiten om de missie en visie van GGD Haaglanden een integraal onderdeel te laten zijn van de organisatie.
5. Op basis van bestuurlijke doelstellingen en signalen uit de negen gemeenten m.b.t. volksgezondheid (samenwerkings)partners samenbrengen.
6. Zorgdragen voor het opzetten van, coördineren en/of uitvoeren en evalueren van GGD-brede, strategische en/of medisch-inhoudelijke projecten.
7. Beleidsinnovatie ontwikkelen o.a. op het terrein van afstemming met zorgverzekeraars, Wmo-toezicht, kwaliteit, perinatale gezondheid.

8. Het uitvoeren en doorontwikkelen van het opgavegericht werken onder andere voor de onderwerpen invoering omgevingswet en antibioticaresistentie.
9. Het, met behulp van externe financiering, opbouwen van landelijke en regionale kennis en expertise over de publieke gezondheid voor statushouders en het ondersteunen van de gemeenten op dit terrein.
10. Invulling geven aan GGD Haaglanden brede activiteiten op het gebied van opleiden en deskundigheidsbevordering.
11. Adequaaf afhandelen van klachten en FONA-procedure.
12. Het in stand houden en verder completeren van het GGD brede kwaliteitssysteem, gekoppeld aan de noodzakelijke certificering.
13. Deelnemen in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, als belangrijk instrument voor GGD Haaglanden waarbij beleid, onderzoek en praktijk (BOP-principe) met elkaar worden verbonden.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
1. Rol DPG	Inzet van 1,00 fte.
10. Beleidsadviesing	Inzet van 6,76 fte.
13. Coördinatie	Inzet van 3,59 fte.

2.2 Taken m.b.t. Crisisbeheersing en Crisismanagement

Wat willen we bereiken?

Zorg dragen dat GGD Haaglanden in geval van een crisis op een adequate wijze zijn wettelijke taak kan vervullen (Wpg).

Met het GGD Rampenopvangplan (GROP) geeft GGD Haaglanden invulling aan deze wettelijke taak en organiseert GGD Haaglanden de interne crisisorganisatie ten behoeve van de primaire processen met bijbehorende profielen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het GROP beschrijft eveneens de relatie met andere partijen in de hulpverlenersketen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderhouden en versterken van de crisisorganisatie.

1. Het continu afstemmen van het crisisplan en de onderliggende documenten van GGD Haaglanden met de relevante ketenpartners.
2. Het adequaat trainen en oefenen van het functioneren van de crisisorganisatie en de processen uit het GROP. Deze trainingsactiviteiten zullen vooral in een breed ketenverband plaatsvinden.
3. Het adequaat faciliteren van de crisisorganisatie op het gebied van telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.
4. Het door ontwikkelen van de crisisorganisatie om voorbereid te zijn op nieuwe vormen van crisis en rampen.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2018 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. Crisisplan door ontwikkelen tot een integraal crisisplan GGD Haaglanden en oefenen op basis van dit plan.
2. Actualisatie van het bedrijfscontinuïteitsplan als onderdeel van het integraal crisisplan.
3. Uitvoering van de jaarlijkse zelfevaluatie en de hervisiting Crisisbeheersing en OTO in 2018.
4. Het ontwikkelen van plannen voor de voorbereiding op terrorismegevolgbestrijding in de publieke gezondheidszorg.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Inzet rond (en voorbereiding op) rampen en crises	Inzet van 2,00 fte.

2.3 Taken m.b.t. Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring

Wat willen we bereiken?

1. Een adequate weergave van de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses, inzicht in de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsverschillen, en in de mogelijkheden om die te voorkomen dan wel terug te dringen.
2. Een gedegen advisering/consultatie/reactie op signalen op basis van epidemiologische analyses.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Volgens een vastgestelde cyclus (looptijd van 4 jaar) brengt GGD Haaglanden de gezondheid en het welzijn van de burgers in Haaglanden in beeld in de Gezondheidsmonitor. Deze monitor levert input voor het lokaal gezondheidsbeleid en maakt onderdeel uit van de beleidscyclus.

Dit doet GGD Haaglanden door:

- uitwerken van de onderzoeksvraag;
 - opstellen van het onderzoeksplan;
 - opzetten van onderzoeksproject;
 - verzamelen data;
 - uitvoeren data-analyse;
 - verzorgen rapportage, communicatie, advisering en presentatie m.b.t. de onderzoekresultaten.
2. Het geven van een gedegen advisering doet GGD Haaglanden door:
 - opstellen van (beleids)adviezen voor zover voortvloeiend uit epidemiologisch onderzoek, vaak in samenwerking met andere GGD-taakvelden;
 - duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid;
 - beantwoorden van raadvragen;
 - onderzoeken van de betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken;
 - beantwoorden van vragen uit de media.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2018 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. Gezondheidssituatie:
 - een digitale gezondheidsmonitor voor ieder van de negen gemeenten op gemeentelijk niveau;
 - een aantal factsheets op inhoudelijke thema's;
 - mondelinge presentatie op minimaal één bijeenkomst per gemeente;
 - een artikel in het epidemiologisch bulletin;

2. Advisering:

- beantwoorden van raadsvragen;
- advisering/consultatie/reactie op signalen op basis van het algemene beeld van de gezondheidssituatie van de bevolking (verdere uitdieping valt buiten deze begroting).

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Epidemiologie	Inzet van 6,90 fte.

2.4 Taken m.b.t. Gezondheidsbevordering

Wat willen we bereiken?

Vanuit gezondheidsbevordering zet GGD Haaglanden zich ervoor in dat iedereen binnen de gemeenten gezond is, gezond blijft, en zijn eigen keuzes kan maken. Van jong tot oud. Niet alleen lichamelijk gezond, maar ook mentaal gezond. Iedereen kan meedoen in de maatschappij naar zijn eigen vermogen. Dat is positieve gezondheid.

De keuzes voor inzet worden in samenspraak met de gemeente gemaakt op basis van de speerpunten uit de landelijke en lokale nota's gezondheidsbeleid, de landelijke volksgezondheid toekomstverkenning en de gezondheidsmonitor van de betreffende gemeente.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Adviseren, monitoren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
2. Adviseren op, coördineren en verbinden van preventieactiviteiten in integraal perspectief.
3. Versterken preventiestructuur (lokaal en regionaal) via uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering. Dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.
4. Het proactief en reactief geven van voorlichting, informatie en advies op het terrein van publieke gezondheid aan bewoners, organisaties en professionals.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2018 voert GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. In samenspraak met gemeenten bepalen op welke activiteiten GGD Haaglanden zich in 2018 inzet om het lokaal gezondheidsbeleid te versterken (maatwerk per gemeente) en deze uitvoeren.
2. Inbrengen van kennis op het gebied gezondheidsvaardigheden in de onder 1 gemaakte lokale keuzes.
3. Collectieve preventietaken worden gekoppeld aan ontwikkelingen in het sociaal domein en eerstelijns in afstemming met gemeentelijke (beleids)afdelingen.
4. Gezondheidsbevordering verzorgt kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie binnen gemeenten en partners.
5. De GGD levert en ontsluit de kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Bewoners, organisaties en professionals kunnen voor alle vragen en advies bij één centraal punt binnen de GGD terecht; zo wordt op een toegankelijke maar ook efficiënte wijze invulling gegeven aan de taak van het leveren van publieksinformatie.

Beoogde inzet, conform financieel kader, na AB d.d. 29 september 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
8. Gezondheidsbevordering	Inzet van 11,20 fte.
9. Preventieve ouderengezondheidszorg	p.m.

2.5 Taken m.b.t. Openbare (Geestelijke) Gezondheidszorg (O(G)GZ)

Taken Wet op de lijkbezorging

Wat willen we bereiken?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Uitvoeren van de lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijke of niet-natuurlijke overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts. GGD Haaglanden werkt hierbij binnen de kaders van de Wet op de lijkbezorging en volgens de professionele richtlijnen.
2. Uitvoeren van taken in het kader van de meldingsprocedure euthanasie door de forensisch arts. GGD Haaglanden werkt hierbij binnen de kaders van de wet "Toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding".
3. Uitvoeren van activiteiten uit in het kader van de NODOK-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak van kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaard overlijden bij kinderen.
4. Afgeven van een verklaring waarmee een begrafenis/crematie uitgesteld dan wel vervroegd kan worden.
5. Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer van een overledene naar het buitenland kan worden geregeld.
6. Intercollegiaal contact tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen en medisch specialisten).

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2018 voert GGD Haaglanden in dit kader geen andere dan de hiervoor beschreven activiteiten uit.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Taken wet op de lijkbezorging	Inzet van 2,75 fte.

Regeling onverzekerden

Wat willen we bereiken?

Het terugdringen van onverzekerde door vanuit GGD Haaglanden gemeenten te informeren over de onverzekerde voor wie een zorgverlener een verzoek tot vergoeding van de gemaakte kosten heeft ingediend bij GGD GHOR Nederland.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Verwerken van de melding: de noodzakelijke gegevens uit de melding wegen en (indien nodig) doorgeven aan de betreffende gemeente. De gemeente kan dan

- vervolgacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg-)verzekering, een briefadres, uitkering, huisvesting en eventueel vervolgzorg).
2. Als het om een dak- of thuisloze gaat, eventueel oppakken van vervolghulp.

Welke activiteiten ondernemen we?

In 2018 voert GGD Haaglanden in dit kader aanvullend de volgende activiteit uit:

1. Verbeteren van de wijze van gegevensuitwisseling met de gemeenten, zodat deze makkelijker uitvoerbaar worden.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Regeling onverzekerden	p.m.

2.6 Taken m.b.t. Infectieziektebestrijding

Wat willen we bereiken?

GGD Haaglanden draagt bij aan het vroegtijdig opsporen, de behandeling van en de bescherming tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van deze ziekten en kennis om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen, op basis van WPG artikel 6, lid 1. Bij de uitvoering van deze taak heeft GGD Haaglanden niet alleen oog voor de patiënt, maar ook voor de gezondheid van degenen in zijn directe omgeving. GGD Haaglanden heeft tevens gerichte aandacht en zijn er specifieke programma's voor risicogroepen en kwetsbaren. Ook wil GGD Haaglanden ervoor zorgen dat bestuurders goed voorbereid zijn op het voorkómen van infectieziekten. Het informeren van de bestuurder en de burger over actuele ontwikkelingen op het gebied van infectieziekten draagt bij aan de eigen regie van de bestuurder, burger en ketenpartner. De taken m.b.t. bevatten het brede terrein van de infectieziektebestrijding inclusief seksuele gezondheid, SOA- en tuberculosebestrijding (TBC).

Infectieziektebestrijding, TBC, SOA

Wat gaan we daarvoor doen?

1. De basistaken voor de infectieziektebestrijding zijn:
 - Surveillance
 - Taken i.h.k.v. de meldingsplicht van infectieziekten (A/B/C ziekten en Artikel 26 instellingen)
 - Beleidsadvisering
 - Preventie
 - Bron- en contactonderzoek
 - Netwerk- en regiefunctie
 - Outbreakmanagement
 - Onderzoek
2. Uitvoering van de landelijke regeling aanvullende seksuele gezondheid (vroegtijdige opsporing en behandeling soa bij risicogroepen en het Sense-programma ten behoeve van jongeren).
3. Uitvoering van de subsidieregeling hepatitis B voor de hiervoor aangewezen risicogroepen.
4. De infectieziektebestrijding beweegt mee in de transitie van de publieke gezondheid in de informatie- en communicatiesamenleving. Daar waar mogelijk werkt zij digitaal. Ook borgt de infectieziektebestrijding een klimaat van innovatie en ontwikkeling om haar zorg- en dienstverlening doorlopend te verbeteren en vernieuwen.
5. Expertise beschikbaar stellen voor ketenpartners en doelgroepen.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Uitvoering van de basistaken infectieziektebestrijding en relevante subsidieregelingen.
2. Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen (inclusief bestuurlijke rapportage en advisering).

3. Op basis van de surveillance worden periodieke rapportages gemaakt ten behoeve van bestuur, management en ketenpartners. Hierin worden de gegevens m.b.t. de infectieziekten weergegeven en trends.
4. Opsporing, begeleiding en zo nodig behandeling van tbc-patiënten.
5. Uitvoering van de tbc bestrijding in het gebied Zuid Holland Noord binnen het Regionaal Expertisecentrum(REC) Zuid Holland.
6. In samenhang met de taken m.b.t. gezondheidsbevordering inzetten op het bevorderen van de seksuele gezondheid van de inwoners van Haaglanden met daarbij onder andere aandacht voor het uitvoeren van Sense-sprekuren, het opsporen en behandelen van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA) en de begeleiding bij specifieke risicogroepen.
7. Voorlichting geven in het kader van seksuele vorming en ter voorkoming van Soa's.
8. Activiteiten volgend uit actuele ontwikkelingen, zoals zoönosen (van dier op mens overdraagbare aandoeningen) en de internationale toename van ernstige infectieziekten (bijv MERS en ebola). In het bijzonder de beleidsadvisering en de advisering van ketenpartners.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Algemene infectieziektebestrijding	Inzet van 15,68 fte.
SOA ASG regeling	Inzet van 15,59 fte.
Tuberculosebestrijding	Inzet van 12,76 fte.

Reizigersadvisering en -vaccinatie

Wat gaan we daarvoor doen?

Het geven van gezondheidsadvies en vaccinaties aan reizigers en risicogroepen, waaronder specifieke beroepsgroepen en het voorkomen van de introductie van importziekten.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Het geven van voorlichting aan het algemeen publiek om hen te stimuleren zich te laten informeren en vaccineren voor zij op reis gaan.
2. Het vaccineren en immuniseren van reizigers.
3. Het geven van voorlichting aan reizigers over gezondheidsrisico's; voorlichting geven over en het aanbieden van vaccinaties tegen infectieziekten om een beroepsrisico te voorkomen.
4. Het onderhouden van een netwerk met relevante partijen.
5. Het verstrekken van reizigersproducten.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Reizigersadvies en -vaccinatie	Inzet van 14,63 fte.

2.7 Taken m.b.t. Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg

Wat willen we bereiken?

'Een gezonde leefomgeving is een voorwaarde voor een vitale samenleving', zo luidt de missie van Medische Milieukunde (MMK) en Technische Hygiënezorg (THZ). GGD Haaglanden doet dat door het leveren van medisch milieukundige zorg en technische hygiënezorg aan gemeenten, instellingen, ondernemers en inwoners van de regio Haaglanden, met als uitgangspunt dat alle inwoners een gelijke kans moeten hebben op een gezonde leefomgeving, op basis van Wpg artikel 2 onder e en f.

Om dit te bereiken:

1. Ondersteunt GGD Haaglanden daar waar nodig burgers, ketenpartners en bestuurders in situaties waarin de leefomgeving is verstoord of dreigt te worden verstoord, bijvoorbeeld door uitstoot van schadelijke stoffen of ongezonde luchtkwaliteit.
2. Draagt GGD Haaglanden bij aan voorwaarden om de leefomgeving zodanig in te richten en te organiseren dat deze gezond is en/of gezonder wordt en adviseert GGD Haaglanden hierover aan de negen gemeenten.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Medische milieukunde:

Medische milieukunde richt zich op het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid in relatie tot alle facetten van de fysieke leefomgeving: een uiteenlopend scala aan biologische, fysieke en chemische milieufactoren in water, bodem en lucht, zowel binnen-als buitenshuis. In toenemende mate is ook de inrichting van de fysieke leefomgeving een aandachtsgebied.

2. Technische Hygiënezorg:

Het werkveld van de technische hygiënezorg richt zich op de biologische factoren in de leefomgeving die kunnen leiden tot infecties. De focus ligt daarbij op risicoinstellingen en de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen. De werkwijze binnen dit vakgebied is sterk bepaald door landelijke richtlijnen, zoals deze worden ontwikkeld door het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Medisch milieukundige basiszorg
 - Behandeling van vragen en klachten van burgers (meldingen), inclusief advisering 'Signalering van ongewenste situaties';
 - (beleids) advisering aan gemeenten, instellingen, omgevingsdienst Haaglanden, etc. Dit is inclusief advisering bij ruimtelijke planvorming;
 - voorlichting;
 - advies en nazorg bij incidenten.
2. Technische hygiënische basiszorg (inclusief advisering legionellapreventie)
 - Behandeling van vragen en klachten van burgers;

- signalering van ongewenste situaties;
 - advisering(inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen conform de richtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).
3. Inspectie tatoeage – en piercingstudio’s en studio’s voor cosmetische tatoeage
- Inventarisatie van deze bedrijven;
 - inspectie van deze bedrijven namens VWS conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid;
 - vergunnen, adviseren en controleren van deze bedrijven.
4. Inspectie seksinrichtingen
- Inspectie inrichtingen conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid, op basis van de algemene plaatselijke verordeningen;
 - advisering en rapportage aan gemeente op basis van APV (jaarlijks).
5. Advisering evenementen
- Schriftelijk advies op basis van veiligheidsplan conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid;
 - inspectie/ audit ter plaatse, inclusief advies.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 7 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Medische Milieukunde	Inzet van 7,77 fte.
Technische Hygiënezorg en evenementen	
Inspectie tatoeages & piercings	
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	Inzet van 0,55 fte.

2.8 Taken m.b.t. Toezicht Kinderopvang (TOKIN)

Wat willen we bereiken?

Goede kinderopvang is van groot belang voor kinderen en hun ouders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en de handhaving ervan. GGD Haaglanden voert dit toezicht in opdracht van de gemeente uit (TOKIN). Het toezicht vindt, met ingang van 1 januari 2018, plaats in het kader van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wikk) bij kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderbureaus, peuterspeelzalen en voorzieningen voor gastouderopvang. TOKIN brengt jaarlijks inspectiebezoeken aan kinderopvanglocaties binnen alle negen gemeenten en periodieke inspectiebezoeken aan gastouders.

Wat gaan we daarvoor doen?

Tijdens een inspectie controleert GGD Haaglanden of een kinderopvanglocatie, gastouderbureau of gastouders aan de kwaliteitseisen voldoen c.q. of ze worden nageleefd. De bevindingen van een inspectie worden door GGD Haaglanden met een rapport openbaar gemaakt. Indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden.

Welke activiteiten ondernemen we?

1. Inspectiebezoeken bij geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouderbureaus en gastouders.
2. Rapportage vindt plaats conform de landelijke richtlijnen, inclusief advies aan de gemeenten.
3. In samenspraak met de kinderopvanglocatie-verantwoordelijken en de gastouders bij hen geconstateerde overtredingen en afwijkingen op een zo kort mogelijke termijn laten corrigeren/beëindigen .
4. Ondersteuning van de negen gemeenten bij hun handhavingstaak.
5. Ondersteuning van de gemeenten bij de kwalitatieve invulling van Het Nieuwe Toezicht per 2018 (IKK).

Beoogde inzet, conform verwachte afname, d.d. 06-10-2017

Taak	Beoogde inzet 2018
Toezicht kinderopvang	Inzet van 17,74 fte.

2.9 Taken m.b.t. Overhead

Als gevolg van de vernieuwing van het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV), ingaande op 1 januari 2018, is in deze begroting voor het eerst een paragraaf m.b.t. taken Overhead opgenomen. Het doel is om de overhead bij gemeenten beter inzichtelijk te maken. Het nieuwe BBV schrijft voor dat gemeenten de overhead niet langer meer mogen toerekenen aan de afzonderlijke inhoudelijke taken.

Het doel van de paragraaf Overhead is het op een effectieve en efficiënte manier ondersteunen van de beleidsprogramma's. Kernpunten hierbij zijn:

- Een transparant inzicht in de omvang en samenstelling van de overhead;
- Een efficiënte en effectieve ondersteuning van het primair proces.

Het BBV schrijft voor dat de definitie van overhead uit Vensters voor bedrijfsvoering moet worden gebruikt. Deze definitie luidt: overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Het taakveld overhead hoort de volgende onderdelen te bevatten:

1. Salarissen management en ondersteuning
2. PIOFACH⁴(overheadtoeslag, conform het financiële statuut, overheadtoeslag € 20.000.)
3. Overhead conform notitie BBV, Commissie BBV, d.d. Juli 2016⁵.

Per saldo heeft het opnemen van het taakveld. Overhead geen effect op het totaal van de kosten. Het betreft enkel een wijze van presentatie.

Beoogde inzet, conform financieel kader, d.d. 4 juli 2017

Taak	Beoogde inzet 2018
BBV Overhead*	Inzet van 17,20 fte.
BBV Overhead (pluspakket)*	Inzet van 0,20 fte.

* Inzet betreft alleen management en ondersteuning en is exclusief PIOFACH functies (onderdeel binnen de € 20.000)

⁴ Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering/Administratie, Communicatie en Huisvesting en Facilitaire zaken

⁵ <http://www.commissiebbv.nl/thema/vernieuwing-bbv/>

3 Programma GGD Haaglanden 2018

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2017, is het financieel kader voor het herijkte Programma GGD Haaglanden vastgesteld.

Het financieel kader voor het herijkte Programma GGD Haaglanden is er op gericht om te komen tot een reële, transparante, beheersbare en stuurbare GR-begroting. De gewijzigde begroting moet bovendien voldoen aan de wettelijke vereiste dat alle deelnemende gemeenten binnen de regio in de begroting worden opgenomen, dus ook Den Haag. Tot slot moet de begroting aansluiten op de keuzes die door het AB zijn gemaakt ten aanzien van het takenpakket en de governance.

Paragraaf 3.1 toont de uitwerking van de keuzes binnen het financiële kader. Paragraaf 3.2 toont de ontwikkelingen die, met als basis het financieel kader, hebben geleid tot de uiteindelijke begroting Programma GGD Haaglanden 2018. Paragraaf 3.3 bespreekt financiering begroting Programma GGD Haaglanden 2018.

3.1 Opbouw financieel kader begroting

Verdeling takenpakket:

Het financieel kader sluit aan bij het besluit om de taken, uitgevoerd door GGD Haaglanden, te verdelen in een drietal takenpakketten; de basistaken⁶, plustaken⁷ en lokale taken⁸. In het vastgestelde kader is echter alleen rekening gehouden met de basistaken en plustaken.

Het financieel kader toont per taak de directe kosten voor de uitvoering van de desbetreffende taak. Voor de basis- en plustaken wordt tevens, als aparte taak, zichtbaar gemaakt welke overheadkosten samenhangen met deze taken. Daarbij is ook apart zichtbaar welke indirecte kosten van GGD Haaglanden intern, conform de regels uit het nieuwe BBV (Besluit begroting en verantwoording), worden benoemd als overheadkosten en welke overheadkosten toegerekend worden als gevolg van de doorbelasting van overhead vanuit de Gemeente Den Haag (overheadkosten die Den Haag OCW en Den Haag concern maken ten behoeve van GGD Haaglanden).

Verdeling bijdrage per gemeente (Financiering uitvoering takenpakket):

In het financieel kader wordt de volgende financieringssystematiek gehanteerd:

- Basistaken: voor de taken uit het basispakket GGD (met uitzondering van de taken TBC) worden de kosten bij de deelnemende gemeente in rekening gebracht, verminderd met eventuele eigen bijdragen van eindafnemers en andere eventuele inkomsten. Dit gebeurt op basis van het inwonertal zoals dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Plustaken: voor de taken uit het pluspakket GGD Haaglanden worden de kosten bij de deelnemers in rekening gebracht verminderd met eventuele eigen bijdragen van eindafnemers en eventuele andere inkomsten.

⁶ Taken die wettelijk verplicht door de GGD moeten worden uitgevoerd (vanuit welke wet dan ook).

⁷ De taken die alle gemeenten bij de GGD willen neerleggen, in aanvulling op de regionale basistaken

⁸ Taken die slechts één of enkele gemeente(n) bij de GGD willen beleggen, dan wel, Basistaken of plustaken die een of enkele gemeente(n) "boven normatief" wil laten invullen in de eigen gemeente (voor zover er een norm bestaat).

Tabel 1 toont de lasten voor de basis- en plustaken. Het totale financieel kader bedraagt € 17.298.000. Hoewel de taken "Preventie ouderengezondheidszorg" en de "Regeling onverzekerden" wel in het financieel kader GGD Haaglanden zijn benoemd, is er nog geen rekening gehouden met lasten/baten voor het uitvoeren van de taken. De financiële invulling zal derhalve als nieuw (financieel) beleid terug komen in een separaat voorstel.

Binnen het vastgestelde financieel kader zijn de afzonderlijke kosten voor het primaire proces berekend met het huidige en voor Epidemiologie en Gezondheidsbevordering afgesproken nieuwe uitvoeringsniveau als uitgangspunt.

Tabel 1 Financieel kader Programma GGD Haaglanden (x € 1.000, - afgerond)

Taken	Personeel (1)	Overige goederen	Overhead toeslag (2)	Begroting 2018
1 Algemene GGD kosten (inclusief directie)	244	851		1.095
2, 3 en 4 MMK, THZ + evenementen, Inspectie tatoeages & piercings	625	23		648
5 Inzet bij rampenopvang	81	100		181
6 Algemene infectieziektebestrijding	1.262	72		1.334
6 SOA Wettelijk	313	7		320
6 SOA ASG regeling	1.241	1.420		2.661
6 Hepatitis B regeling		30		30
6 Tuberculosebestrijding	836	304		1.140
7 Epidemiologie	597	103		700
8 Gezondheidsbevordering	672	73		745
9 Preventieve ouderengezondheidszorg	pm	pm		-
10 Beleidsadviering	659	53		712
11 Toezicht kinderopvang	1.122	20		1.142
12 Regeling onverzekerden	pm	pm		-
13 Coördinatie	319	152		471
14 Opleidings artsen M&G		130		130
15a Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	1.338	6		1.344
15b Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)			2.369	2.369
Basispakket	9.308	3.344	2.369	15.021
1 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	54	5		59
2 Taken wet op de lijkbezorging	295	12		307
3 Reizigersadvies en -vaccinatie	890	604		1.494
4a Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	90			90
4b Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)			327	327
Pluspakket	1.329	621	327	2.277
Financieel Kader Programma GGD Haaglanden	10.636	3.965	2.696	17.298

- (1) Personeel: voor de berekening van de personele lasten is, zoals gebruikelijk binnen de dienst OCW Gemeente Den Haag, het aantal fte vermenigvuldigd met de standaard salariskosten op jaarbasis zoals bekend op 1 januari 2017. Daarnaast is een procentuele opslag meegenomen ter dekking voor de (overige) reële personele lasten (1%), vorming en opleiding (2%) en afdelingskosten (0,5%).
- (2) Overhead toeslag: voor de berekening van de overheadkosten wordt hierbij gerekend met €20.000 per fte. Het bedrag van € 20.000 opslag per fte is op dit moment een OCW dienstbrede rekenregel. Er is geen zekerheid te geven over de vraag of hiermee de reële overheadkosten worden gedekt, omdat die afhangt van intern Haagse concernwerkwijzen en of alle overhead onderdelen ook voor de GR relevant zijn. Uit het oogpunt van de doelmatigheid wordt hierover extern expert advies opgesteld.

3.2 Uitwerking begroting Programma GGD Haaglanden 2018

Om vanuit het financieel kader de koppeling te maken naar de uiteindelijke begroting Programma GGD Haaglanden 2018, dient rekening te worden gehouden met de taakstelling t.g.v. de herijking, de loonontwikkeling, de verschuiving van de taak Publieksinformatie naar het basis takenpakket, de verschuiving van de taak SOA bestrijding wettelijk naar het lokale takenpakket en de verandering van de financieringsvorm van Toezicht Kinderopvang. Paragraaf 3.2.1 bevat per onderdeel een toelichting.

Daarnaast heeft het, vanuit diverse redenen, uitvoeren van nieuw (financieel) beleid eveneens effect op de totale definitieve begroting Programma GGD Haaglanden 2018. De toelichting op - en effecten van het nieuw (financieel) beleid zal als separaat voorstel worden aangeboden.

In tabel 2 zijn de effecten van de verschillende wijzigingen uitgewerkt. De laatste kolom van de tabel geeft daarbij de situatie weer van het financieel kader dat in AB 7 juli is vastgesteld. De overige kolommen geven de situatie weer waarin alle wijzigingen sinds de situatie van 7 juli zijn verwerkt.

Tabel 2 Financieel kader Programma GGD Haaglanden na aanpassingen (x € 1.000, - afgerond)

Taken	Personeel (1)	Overige goederen	Overhead toeslag (2)	Begroting 2018 inclusief aanpassingen	Begroting 2018 inclusief 1,83% trend
1 Algemene GGD kosten (inclusief directie)	248	851	-	1.099	1.095
2, 3 en 4 MMK, THZ + evenementen, Inspectie tatoeages & piercings	637	23	-	660	648
5 Inzet bij rampenopvang	82	100	-	183	181
6 Algemene infectieziektebestrijding	1.286	71	-	1.357	1.334
6 SOA Wettelijk	-	-	-	-	320
6 SOA ASG regeling	1.260	1.369	-	2.630	2.661
6 Hepatitis B regeling	-	30	-	30	30
6 Tuberculosebestrijding	852	304	-	1.156	1.140
7 Epidemiologie	608	103	-	711	700
8 Gezondheidsbevordering	859	84	-	943	745
9 Preventieve ouderengezondheidszorg	p.m.	p.m.	-	p.m.	p.m.
10 Beleidsadvies	671	53	-	724	712
11 Toezicht kinderopvang	1.127	15	-	1.142	1.142
12 Regeling onverzekerden	p.m.	p.m.	-	p.m.	p.m.
13 Coördinatie	325	152	-	477	471
14 Opleidings artsen M&G	-	130	-	130	130
15a Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	1.322	6	-	1.328	1.344
15b Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	-	2.343	2.343	2.369
Taakstelling t.g.v. herijking*	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	-481	-
Basispakket	9.278	3.292	2.343	14.432	15.021
1 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	54	5	-	59	59
2 Taken wet op de lijkbezorging	297	12	-	309	307
3 Reizigersadvies en -vaccinatie	906	604	-	1.511	1.494
4a Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	91	-	-	91	90
4b Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	-	-	327	327	327
Pluspakket	1.349	622	327	2.297	2.277
Financieel Kader Programma GGD Haaglanden	10.627	3.914	2.670	16.729	17.298

* Omdat nog onduidelijk is hoe de taakstelling zal worden ingevuld, is het gehele bedrag als totaal opgenomen. Derhalve sluiten de tussentellingen van personeel, overige goederen en diensten en overhead toeslag niet aan met het totaal bedrag

3.2.1 Ontwikkelingen Programma GGD Haaglanden 2018

Taakstelling t.g.v. herijking:

Tijdens het proces van de herijking zijn tussen gemeenten nieuwe afspraken gemaakt over het takenpakket en de verdeling van kosten. De verdeling van kosten heeft solidariteit als basisbeginsel. De bestaande verdeling van kosten op basis van verdeelsleutels wordt daarmee losgelaten. De nieuwe wijze van verdeling zorgt binnen het basis- regionale pakket voor een verschuiving van lasten van totaal € 481.000, ten nadele van de H8 gemeenten.

In navolging van het DB, heeft het AB ingestemd met het financiële kader voor 2018 met inachtneming van de volgende wijziging: de lastenkant 2018 moet met €481.000 zijn verminderd. Als gevolg van het solidariteitsbeginsel zal de lastenvermindering betrekking hebben op de negen gemeenten. De directie van GGD Haaglanden heeft aangegeven dat zij een separaat voorstel voor de taakstelling GGD Haaglanden ten gevolge van de herijking zal opstellen en heeft zich verbonden aan deze opdracht. Voor de huidige begroting zal de taakstelling als stelpost worden opgenomen, in afwachting van het afzonderlijke voorstel dat later in de begroting kan worden verwerkt. Daarnaast zal een doelmatigheidsonderzoek worden uitgevoerd. De resultaten daarvan zullen in de begroting 2019 en verder, worden verwerkt. Omdat de uitkomst van het doelmatigheidsonderzoek onbekend is, is deze in de begroting nog niet gekwantificeerd en is daarvoor een PM-post opgenomen.

Loonontwikkeling:

In het financieel kader is, conform de bestaande afspraken, voor het berekenen van de personele lasten rekening gehouden met een indexatie van externe tarieven voor 2018 van 1,83 procent. In het percentage externe tarieven 2018 is nog geen rekening gehouden met de nieuwe cao-afspraken van de gemeenten voor 2018. De CAO afspraken resulteren voor 2018 in een loonontwikkeling van 3,13 procent. Doorrekening van het nieuwe percentage op het financieel kader resulteert in een stijging van de lasten ad € 185.000. Aangezien de stijging van de lasten onontkoombaar is, dient het financieel kader voor het berekende bedrag te worden opgehoogd.

Verschuivingen taken:

Naar aanleiding van de AB vergadering, d.d. 29 september 2017, is de taak publieksinformatie, en de daarbij horende lasten, van het lokale taken pakket naar het regionale basispakket verschoven. Daarnaast is conform het besluit in de stuurgroep herijking GGD de wettelijke taak SOA bestrijding, en de daarbij horende lasten, van het regionale basispakket verschoven naar het lokale taken pakket.

Financieringsvorm taak Toezicht kinderopvang (TOKIN):

Naar aanleiding van de AB vergadering, d.d. 29 september 2017, is de financieringsvorm van de taak TOKIN aanpast naar financiering o.b.v. afname i.p.v. inwonerbijdrage. Voor het berekenen van de lasten is uitgegaan van de verwachte afname per gemeente.

Begroting Programma GGD Haaglanden:

Na verwerking van bovenstaande elementen bedraagt de totale begroting Programma GGD Haaglanden 2018 voor de lasten voor de basis- en plustaken voor 2018, € 16.729.000.

Tabel 3 Meerjarenbegroting 2018 – 2021 naar pakket (x € 1.000, - afgerond)

Taken	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021
Basispakket	15.021	15.021	15.021	15.021
Pluspakket	2.277	2.277	2.277	2.277
Financieel Kader Programma GGD Haaglanden (par. 3.1)	17.298	17.298	17.298	17.298
Taakstelling t.g.v. herijking 2018	-481	-481	-481	-481
Uitkomst t.g.v. doelmatigheidsonderzoeken*	-	pm	pm	pm
Verschuiving taak SOA bestrijding wettelijk	-526	-526	-526	-526
Verschuiving taak Tokin van inwonersbijdrage naar financiering o.b.v. gewenste afname	-1.748	-1.748	-1.748	-1.748
Verschuiving taak Publieksinformatie naar GR (incl trend)	1.748	1.748	1.748	1.748
Verschuiving taak Publieksinformatie naar GR (incl trend)	253	253	253	253
Loonontwikkeling**	185	201	201	201
Totaal onwikkelingen lasten 2018 (par. 3.2.1)	-569	-553	-553	-553
Begroting Programma GGD Haaglanden	16.729	16.745	16.745	16.745

* Over de resultaten (positief dan wel negatief) van de doelmatigheidsonderzoeken is momenteel nog niets te zeggen. Derhalve is een PM-post opgenomen.

** Vanaf 2019 is de salarisverhoging van 0,25% die in zal gaan per 1 juli 2018 structureel verwerkt waardoor de totale indexering op de salarissen 3,25% bedraagt.

Tabel 4 Programma GGD Haaglanden naar taakvelden (x € 1.000, - afgerond)

Taakvelden BBV	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
0.4 Ondersteuning organisatie (Overhead GGD en VT)	3.608	240	1.462	181	45	131	128	70	249	299	803
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	1.142	98	563	77	21	59	62	36	100	127	-
7.1 Volksgezondheid (GGD)	11.979	666	3.900	490	120	335	335	176	682	811	4.463
Totaal	16.729	1.004	5.925	748	186	525	525	282	1.031	1.237	5.266

Tabel 5 Meerjarenbegroting 2018 – 2021 naar taakvelden BBV (x € 1.000, - afgerond)

Taakvelden BBV	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2018	2019	2020	2021
0.4 Ondersteuning organisatie (Overhead GGD en VT)	3.608	3.612	3.612	3.612
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	1.142	1.144	1.144	1.144
7.1 Volksgezondheid (GGD)	11.979	11.990	11.990	11.990
Uitkomst t.g.v. doelmatigheidsonderzoeken*	-	pm	pm	pm
Begroting Programma GGD Haaglanden	16.729	16.745	16.745	16.745

3.3 Financiering begroting Programma GGD Haaglanden 2018

Onderstaande tabel toont de bijdrage voor zowel het basis- als pluspakket per gemeente. De totale begroting ad € 16.729.000 zal worden gedekt door een bijdrage van de gemeenten ad € 11.463.000 en externe bijdragen (subsidies en derden) ad € 5.266.000. Onderstaand zal een toelichting worden gegeven op verschillende bijdragen. Voor een toelichting op de externe bijdrage wordt verwezen naar Bijlage A.

Tabel 6 Bijdrage Regionaal pakket 2018 per gemeente (x € 1.000, - afgerond)

	Totaal baten 2018	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
Inwoners realisatie 01-01-2017 (CBS)	1.080.034	101.381	524.882	74.604	19.034	52.656	51.027	26.055	105.632	124.763	
<i>Basispakket uniforme bijdrage (inclusief overhead)</i>	12.957	905	4.690	667	170	471	455	233	943	1.115	3.308
<i>Gewogen bijdrage TBC (inclusief overhead)</i>	1.538	93	1.030	68	17	48	47	24	97	114	-
<i>Gewogen bijdrage CSG wettelijk (inclusief overhead)</i>	526	-	526	-	-	-	-	-	-	-	-
Basispakket	15.021	998	6.246	735	187	519	502	257	1.040	1.229	3.308
Pluspakket	2.277	34	213	24	1	5	17	12	21	31	1.919
Financieel Kader Programma GGD Haaglanden	17.298	1.032	6.459	759	188	524	519	269	1.061	1.260	5.227
Taakstelling t.g.v. herijking 2018	-481	-45	-234	-33	-8	-23	-23	-12	-47	-56	-
Verschuiving taak Tokin van inwonersbijdrage naar financiering o.b.v. gewenste afname	-1.748	-164	-850	-121	-31	-85	-83	-42	-171	-202	-
Veranderingen TOKIN	0	-20	27	-5	-1	6	11	15	-21	-12	-
Verschuiving taak Publieksinformatie naar GR*	253	24	123	17	4	12	12	6	25	29	-
Verschuiving taak SOA bestrijding wettelijk	-526	-	-526	-	-	-	-	-	-	-	-
Loonontwikkeling Basispakket	165	13	74	9	3	6	7	4	14	16	21
Loonontwikkeling Pluspakket	19	-	1	-	-	-	-	-	-	-	18
Loonontwikkeling 2018	185	13	75	9	3	6	7	4	14	16	39
Totaal begroting Programma GGD Haaglanden	16.729	1.004	5.925	748	186	525	525	282	1.031	1.237	5.266

* Bedragen zijn inclusief trend

Tabel 7 Bijdrage 2018 per gemeente naar taakvelden BBV (x € 1.000, - afgerond)

Taakvelden BBV	Totaal	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Externe bijdrage
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	1.773	146	890	118	31	92	94	58	152	192	
7.1 Volksgezondheid (GGD)	14.956	858	5.035	630	155	433	431	224	879	1.045	5.266
Totaal begroting Programma GGD Haaglanden	16.729	1.004	5.925	748	186	525	525	282	1.031	1.237	5.266

GR basispakket:

De berekening van de bijdrage voor het GR basispakket komt tot stand door een drietal elementen:

- Ongewogen inwonerbijdrage: voor alle taken worden de lasten verminderd met de externe bijdragen (subsidies en derden). De rest bedragen per taak worden, exclusief TBC, ongewogen verdeeld over de gemeenten op basis van het inwonertal zoals dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Gewogen inwonerbijdrage TBC: in verband met groot stedelijke problematiek is besloten om voor de taak Tuberculosebestrijding af te wijken van een ongewogen inwonerbijdrage. Op basis van de oorspronkelijke business case TBC en de meest recente inzichten in inwoneraantallen en aantallen patiënten (de variabelen die in de business case gebruikt zijn om de kosten te verdelen) is een herberekening uitgevoerd. Daaruit kwam naar voren dat de verdeling van de kosten TBC wordt aangepast van 64% Den Haag / 36% Regio naar 67% Den Haag / 33% Regio.
- Afname: naar aanleiding van de AB vergadering, d.d. 29 september 2017, is de financieringsvorm van de taak TOKIN aangepast naar financiering o.b.v. afname i.p.v. inwonerbijdrage. Voor de bijdrage per gemeente is uitgegaan van de verwachte afname per gemeente.

GR pluspakket:

De bijdrage binnen het pluspakket komt voor het grootste deel uit eigen bijdragen van eindafnemers en eventuele andere inkomsten (taken Hygiëne-inspectie seksinrichtingen en Reizigersadvies en -vaccinatie). Voor de bijdrage voor de taak "Wet op de lijkbezorging" is vastgehouden aan de begrote bijdrage per gemeente zoals in de proforma GR begroting 2018, d.d. 7 juli 2017, is opgenomen met de toevoeging van de Gemeente Den Haag. Er is tot op heden geen reden om van deze verdeling van afname af te wijken. De feitelijke facturatie zal plaatsvinden o.b.v. werkelijke aantallen.

Taakstelling t.g.v. herijking 2018:

De taakstelling is, in de lijn van het GR basispakket, ongewogen verdeeld over de negen gemeenten op basis van het inwonertal dat gold per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft, zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Loonontwikkeling 2018:

De bijdrage per gemeente voor de loonontwikkeling 2018 is per taak verdeeld conform bovenstaande systematieken.

Verschuiving taak Publieksinformatie naar regionaal basispakket:

Naar aanleiding van de AB vergadering, d.d. 29 september 2017, is de taak publieksinformatie van het lokale taken pakket naar het regionale basispakket verschoven. De bijdrage per gemeente is verdeeld op basis van inwonertal.

Verschuiving taak SOA bestrijding wettelijk naar lokaal:

De verschuiving verlaagt het financieel kader van de GR, maar heeft geen invloed op de bijdrage van de deelnemende regio gemeenten. De bijdrage vanuit Gemeente Den Haag verschuift van het regionale basis- en plustakenpakket naar het lokale pakket.

Inwonerbijdrage:

Bovenstaande onderdelen vertalen zich naar een inwonerbijdrage ad € 8,13 voor de acht regio gemeenten en een inwonerbijdrage ad € 9,19 voor de Gemeente Den Haag.

Tabel 8 Overzicht inwonerbijdrage 2018

	H8	D-H
Inwonerbijdrage proforma begroting 2018	€ 7,90	
Effecten Loonontwikkeling	€ 0,13	
<i>Inwonerbijdrage voor effecten herijking</i>	€ 8,03	
Effecten ongewogen inwonerbijdrage op inzet bij rampenbestrijding	€ 0,08	
Effecten ongewogen inwonerbijdrage MMK/THZ	€ 0,16	
Effecten toedelen kosten overhead (o.a. management)	€ 0,21	
Effecten aanpassingen pakket Epidemiologie	€ 0,18	
Effecten aanpassing verdeling kosten TBC	€ -0,08	
Effecten Taakstelling H8-deel	€ -0,45	
<i>Effecten herijking</i>	€ 0,10	
Ongewogen inwonersbijdrage	€ 8,13	€ 8,13
Gewogen bijdrage TBC (inclusief overhead)	€ -	€ 1,06
Inwonerbijdrage Basispakket	€ 8,13	€ 9,19

3.4 Paragrafen

3.4.1. Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van GGD Haaglanden is, net als de inhoudelijke taakuitvoering, nader uitgewerkt in het verandertraject van Focus en Balans. Dit traject is binnen GGD opgezet en verder uitgewerkt in vier programmalijnen: opgavengericht werken & inhoudelijke focus; samenspel in nieuwe structuur & manier van werken en organiseren; personeel en organisatie; bedrijfsvoering en kwaliteit. Het verandertraject Focus en Balans bevindt zich aan de vooravond van de OR behandeling en is nog niet geïmplementeerd.

3.4.2. Risico's

In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt het draagvlak voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Voor de crisisorganisatie van de GGD wordt deels gesteund op de robuustheid van de GGD die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken, welke buiten de verantwoordelijkheid van het AB worden verricht.

Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.

Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.

Calamiteiten die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening bijvoorbeeld uitbraak infectieziekten, maatschappelijke ontwikkelingen.

Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack).

Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime.

Bijlage A Opsplitsing Externe bijdrage

Tabel 9 Opsplitsing externe bijdrage 2018

Externe bijdrage 2018	Subsidies	Eindafnemers	Totaal externe bijdrage inclusief 3,13 % trend	Totaal externe bijdrage inclusief 1,80 % trend
5 Inzet bij rampenopvang	100.000		100.000	100.000
6 SOA ASG regeling	2.680.000		2.680.000	2.661.000
6 Hepatitis B regeling	30.000		30.000	30.000
14 Opleidings artsen M&G	130.000		130.000	130.000
15a Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)	142.000		142.000	140.000
15b Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)	247.000		247.000	247.000
Basispakket	3.329.000	-	3.329.000	3.308.000
1 Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		60.000	60.000	59.000
3 Reizigersadvies en -vaccinatie		1.510.000	1.510.000	1.494.000
4a Indirecte kosten GGD (BBV Overhead)		80.000	80.000	79.000
4b Toerekening OCW- en DH brede lasten (Overheadtoeslag)		287.000	287.000	287.000
Pluspakket	-	1.937.000	1.937.000	1.919.000